

GÖRAN WESSBERG

Şeful informațiilor la TIPSTJÄNST (Serviciul de Pariuri):

”ÎN 1995, 10 OAMENI AU DEVENIT MILIONARI ÎN SUECIA PRIN MUNCĂ, DIFERITE INVENȚII ȘI IDEI, ÎN TIMP CE APROAPE 400 AU DEVENIT MILIONARI LA JOCURI DE NOROC!”

Silvia Constantinescu: Ne-am cunoscut cu mulți, mulți ani în urmă și îți cunosc și activitatea, și familia, dar cititorii mei sînt desigur curioși să știe cine este cel cu care vorbesc și de aceea vreau să te rog să te prezinți tu însuși, să povestești despre familia ta, despre visurile tale și viziunile tale poli-tice, sau viziunile tale de viitor, totul cum vrei tu.

Göran Wessberg: Mă numesc Göran Wessberg. Am 56 de ani și sînt căsătorit cu Inger Wessberg, pe care am întîlnit-o pe cînd aveam șapte ani. Am mers amîndoi în aceeași clasă în școala primară și după aceea ne-am reîntîlnit în liceu, și ne-am căsătorit cînd eram tineri; avem doi copii, care, natural, sînt adulți acum. Eu am fost umanist, după linia de științele naturii urmată în liceu. Și pe urmă am fost profesor și conducător de școală în multe forme școlare, înainte ca să devin, acum câțiva ani, șeful informațiilor la Tipstjänst (Serviciul de Pariuri). Eu am încercat să combin partea umanistă cu o grămadă de alte lucruri, așa cum înseamnă această muncă, contacte cu autoritățile, cu media, cu oameni de tot felul, așa că este o muncă foarte extrovertă și consider că acesta este un lucru foarte interesant. Munca aceasta m-a învățat cel puțin la fel de mult ca și anii cînd am fost profesor.

S.C.: Povestește ceva mai mult despre tine, ce hobby ai.

G.W.: Eu sînt umanist și este clar atunci că interesele mele principale sînt literatu-

ra cu, înainte de toate, poezia și arta dramatică. Și film, interes pe care l-au preluat și copiii noștri. Și teatru – eu însumi am jucat teatru și am fost foarte interesat de teatru. Din păcate nu am la fel de mult timp pentru lucrurile acestea în munca de acum, deoarece aceasta include muncă zi și noapte, tot anul. Și apoi am un interes potrivit de mare pentru sport. Mă țin la curent, dar fără să fiu un fanatic. Sînt puțin ”mîncător de agende”, adică consider că este amuzant să știu tot felul de date și informații, dar nu mai trebuie să spun totul pe dinafară. Sînt mult interesat de pedagogie în toate aspectele vieții și există de fapt aspecte pedagogice în munca pe care o am acum din multe puncte de vedere. Și da, desigur că am un mic didactician în mine, vreau cu plăcere să transmit mai departe ceea ce pot și vreau ca și alții să-și dea seamă că viața are mult mai mult de dat fie că este direct prin trăiri, literatură, sau artă plastică.

S.C.: Eu mai știu în plus că atît tu, cît și Inger, aveți ca hobby să tăiați recenzii și altele la fel din ziare.

G.W.: Noi avem multe mii de tăieturi din ziare, multe mii de tăieturi de diferite feluri, da. Nu știi nicodată cînd vei avea nevoie de-o tăietură dintr-un ziar. Atît ca profesor și chiar și acum, în munca mea actuală, trebuie să urmărim foarte mult ce se întîmplă, atît în Suedia, cît și internațional, căci munca pe care o am este mult orientată spre contacte internaționale.

S.C.: Ce înseamnă, de fapt, joc de noroc? Ce intră în noțiunea mare? Ce joacă oamenii în Suedia, sau, înainte de toate, cu ce se ocupă compania pentru care lucrezi tu? Știi foarte, foarte puțin despre ea, trebuie să recunosc.

G.W.: După cum știi, jocuri de noroc au existat în toate culturile în toate timpurile. Eu obișnuiesc să spun în glumă că cea mai veche meserie masculină este a jucătorului de noroc, deoarece putem vedea aceasta în descoperirile din morminte cu oase de miel din vechime care se foloseau ca zaruri, și este documentat în Biblie, și este documentat de-a lungul întregii istorii că lumea a jucat jocuri de noroc într-un fel sau altul.

După aceea aceasta s-a dezvoltat, de la simple jocuri de zaruri, la jocuri de cărți și, cu timpul, la jocuri cu numere de diferite feluri, jocuri de bingo și loto, și apoi pariuri pe cai și alte evenimente sportive. Aici sînt în mod natural jocurile electronice, care sînt interesante, jocurile de flipper, jocurile pe ordinatoare, și, desigur, pînă la cele pe Internet.

În Suedia există patru mari companii care domină piața jocurilor de noroc, de la companiile de stat Tipstjänst (Serviciul de Pariuri) și Penninglotteriet (Loteria pe Bani), la ATG, care se ocupă de curse de cai, pariuri pe cai, și apoi o fundație care se numește Bingo-Lotto, care este îngrijită de mișcările populare și al cărui cîștig se duce la asociațiile sportive și alte asociații.

(Continuare din pag. 3: Tamás Gergely.)

Vorbesc cu mare plăcere suedeza, limba maghiară, găsesc limba română a fi foarte frumoasă, expresivă. Cînd am timp, citesc Topârceanu și Arghezi... Eu consider că Biblioteca noastră are răspunderea de a prezenta diasporei pe scriitorii care lucrează în exil / diasporă. Scriitori români, unguri, și de altă naționalitate.

S.C.: “În spatetel fiecarui bărbat deștept, stă o femeie și mai deșteapă!” obișnuiesc să spun eu în glumă. Ce poți să povestești despre soția ta, despre familia ta?

T.G.: Soția mea, Éva Gergely, pe care acum o cunoști, a lucrat la Muzeul Literatu-

rii Române din București, secția minorităților, și a fost redactoare la faimoasa editură Kriterion din București, singura editură pentru minoritățile din România.

S-au editat cărți în limba maghiară, germană, sârbă, ucraineană, au avut câteva cărți în limba turcă și tătară.

Cînd Géza Domokos, directorul editurii, a lansat antologia de limba tătară în Dobrogea, s-au strîns tătarii din împrejurime și au plîns. De bucurie, de durere.

Antologia a însemnat nu numai o carte pentru ei, ci și un gest. Era vorba despre viața lor.

Éva lucrează azi într-o altă bibliotecă din Stockholm și mă ajută cu redactarea textelor mele.

Ea va citi de exemplu acest text înainte ca tu să-l fi primit.

S.C.: Ce mai dorești să adaugi?

T.G.: Nu să adaug... Vreau să vorbesc despre Biblioteca noastră. Nu numai pentru că este o instituție formidabilă, unică în Europa, probabil în toată lumea – cînd am fost în New York, am vizitat New York Public Library, au doar câteva rafturi cu cărți în limba spaniolă -, ci în primul rînd pentru că este biblioteca care îi ajută pe românii stabiliți în Suedia să-și păstreze limba. Și prin limbă - identitatea.

S.C.: Promit ca să te întreb mai mult despre aceasta cu altă ocazie, acum îți mulțumesc pentru interesanta discuție. ✧